

Ο ΜΥΣΤΙΚΙΣΜΟΣ ΣΤΗΝ ΑΥΓΗ ΤΗΣ ΣΥΓΧΡΟΝΗΣ ΕΠΟΧΗΣ

Rudolf Steiner

GA 7

ΕΝΤΕΚΑ ΕΥΡΩΠΑΙΟΙ ΜΥΣΤΙΚΙΣΤΕΣ

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ETRA

Τίτλος: **Ο μυστικισμός στην αυγή της σύγχρονης εποχής**
Έντεκα ευρωπαίοι μυστικιστές (GA 7)

Πρωτότυπος τίτλος του έργου:
*Die Mystik Im Aufgange des Neuzeitlichen Geisteslebens und
Ihr Verhaeltnis zur Modernen Weltanschauung*

Ομιλητής: Rudolf Steiner
Μετάφραση: Γεράσιμος Ε. Κατραμάδος
Επιμέλεια έκδοσης: Άρτεμις Χανιώτη

ISBN: 978-618-5735-42-5

Ελληνική Ανθρωποσοφική Κοινότητα
www.anthroposophy.gr

Εκδόσεις ETRA® 2025
Ευεργετών 7, Π. Φάληρο, 17563
Τ.: 210 9811753
www.etra.gr

*Απαγορεύεται η αναδημοσίευση, η αναπαραγωγή, ολική ή περιληπτική,
η κατά παράφραση ή διασκευή απόδοση της μετάφρασης του βιβλίου
με οποιονδήποτε τρόπο, χωρίς προηγούμενη γραπτή άδεια του εκδότη.*

Όταν αφυπνίζω τον εαυτό μου, όταν αντιλαμβάνομαι αυτό που βρίσκεται μέσα μου, τότε ανα-
σταίνω ό,τι έχω ενσωματώσει από τον εξωτερικό
κόσμο σε μια ανώτερη ύπαρξη.

~ *Rudolf Steiner*

Το έργο του Ανθρωποσοφικού Κινήματος ουσιαστικά είναι να μας γνωστοποιήσει κόσμους που μας περιβάλλουν κάθε στιγμή. Κόσμους στους οποίους ζούμε, αλλά για τους οποίους δε γνωρίζουμε τίποτα υπό κανονικές συνθήκες. Η Ανθρωποσοφία δε θέλει να μας γνωστοποιήσει κόσμους οι οποίοι είναι μακριά μας, δηλαδή κόσμους που μας είναι απρόσιτοι. Θέλει να μας φέρει πιο κοντά με τους κόσμους εκείνους που μας επηρεάζουν και μας περιβάλλουν. Ωστόσο, αυτοί οι κόσμοι είναι άγνωστοι για μας επειδή δε διαθέτουμε τα όργανα εκείνα που θα μας επιτρέψουν να τους παρατηρήσουμε.

Προς το παρόν, το μόνο που μπορούμε να κάνουμε είναι να ενημερώσουμε για τους κόσμους αυτούς τους ανθρώπους. Μπορούμε μόνο να επισημάνουμε και να ενθαρρύνουμε τους ανθρώπους να συμμετέχουν σε δραστηριότητες που θα «ξεκλειδώσουν» τα όργανα εκείνα που θα τους επιτρέψουν να αντιληφθούν αυτούς τους υψηλότερους κόσμους.

Βερολίνο, 28 Οκτωβρίου 1903 - (GA 88)

~ Rudolf Steiner

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Σημείωμα του εκδότη	9
Προς τον αναγνώστη	13
Πρόλογος στη πρώτη έκδοση του 1901	15
Πρόλογος στην έκδοση του 1923	21
Σχετικά με τον συγγραφέα, τους ανθρώπους και το ιστορικό πλαίσιο αυτού του βιβλίου	25
Εισαγωγή	133
Μάιστερ Έκχαρτ	163
Η φιλία με τον Θεό	181
Καρδινάλιος Νικόλαος της Κούσας	213
Βαλεντίν Βάιγκελ και Γιάκομπ Μπέμε	263
Τζορντάνο Μπρούνο και Άγγελος Σιλέσιος	277
Επίλογος	291
Προσθήκη στην έκδοση του 1923	297
Σύντομο βιογραφικό του Rudolf Steiner	298

ΣΗΜΕΙΩΜΑ ΤΟΥ ΕΚΔΟΤΗ

Το βιβλίο αυτό έρχεται να καλύψει ένα μεγάλο και συχνά παραγνωρισμένο κενό στην ιστορική συνείδηση του σύγχρονου κόσμου. Στην πνευματική διαδρομή της ανθρωπότητας, η περίοδος που εκτείνεται από τον Ύστερο Μεσαίωνα έως την Αναγέννηση, δηλαδή περίπου από το 1300 έως το 1600, μοιάζει συχνά να χάνεται μέσα σε ένα πέπλο σιωπής ή να επισκιάζεται από τους μεγάλης κλίμακας πολιτικούς και κοινωνικούς μετασχηματισμούς. Κι όμως, αυτή η εποχή δεν υπήρξε ένα κενό· αντίθετα, αποτέλεσε το λίκνο βαθιών δυνάμεων που διαμόρφωσαν τη μελλοντική πνευματική φυσιογνωμία της Ευρώπης.

Η συνάντηση με τις προσωπικότητες που παρουσιάζονται εδώ φωτίζει με έναν νέο τρόπο το χρονικό αυτό διάστημα. Μέσα από τη ζωή και το έργο αυτών των έντεκα μορφών ξεδιπλώνεται ένας άλλος χάρτης της ευρωπαϊκής ψυχής – όχι εκείνος των βασιλιάδων και των στρατιωτικών κατακτήσεων, αλλά ο πιο βαθύς και ουσιώδης χάρτης της εσωτερικής αναζήτησης, της υπαρξιακής πορείας προς το φως. Ο Μάιστερ Έκχαρτ, ο Τάουλερ, ο Μέρσγουιν, ο Αγρίππας, ο Παράκελσος, ο Βάιγκελ, ο Μπέμε, ο Μπρούνο και ο Άγγελος Σιλέσιος, μεταξύ άλλων, δεν είναι μόνο σημαντικές ιστορικές μορφές· είναι ψυχές που, πολύ πριν ενσαρκωθούν στη Γη, έφεραν μέσα τους πνευματικά σχέδια και αποστολές που διαμορφώθηκαν στις περιοχές του υπεραισθητού κόσμου.

Πριν από κάθε γήινη γέννηση, όπως μας αποκαλύπτει η

πνευματική επιστήμη, το ανθρώπινο Ον διαμορφώνει τον μελλοντικό του βίο σε συνεργασία με υψηλότερες οντότητες – τα Πνεύματα της Θέλησης, της Σοφίας και της Κίνησης – σε εκείνο το υπερουράνιο πεδίο όπου οι προθέσεις και τα έργα του πλέκονται στο υφαντό της ιστορίας. Καθένας από τους έντεκα αυτούς μύστες έφερε μαζί του στη γήινη ύπαρξη την ανάμνηση μιας προγενέστερης, υπεραισθητής προετοιμασίας. Μέσα στην πνευματική πατρίδα, σε εκείνη την πνοή των κοσμικών διαδικασιών, ωρίμασαν οι δυνατότητες που αργότερα θα έπαιρναν μορφή ως πράξεις, ως διδασκαλίες, ως θυσίες μέσα στην πυκνή πραγματικότητα του κόσμου των ανθρώπων.

Είναι σαν να αναδεικνύεται μπροστά μας μια κρυμμένη βιογραφία του πνεύματος της ανθρωπότητας. Όχι μόνο μέσα από τις ιδέες που εκφώνησαν, αλλά κυρίως μέσα από την ύφανση των πεπρωμένων τους —μια ύφανση που άρχισε πριν ακόμη ακουμπήσουν τη γη— μπορούμε να κατανοήσουμε πώς η ευρωπαϊκή ψυχή μορφοποιήθηκε σε έναν ευρύτερο, διαχρονικό πολιτισμικό μεταβολισμό. Οι ίδιες δυνάμεις που εργάστηκαν σιωπηλά μέσα στην καρδιά της Μεσαιωνικής και Αναγεννησιακής Ευρώπης συνέχισαν να καρποφορούν μέσα από τα μεγάλα κινήματα σκέψης και πολιτισμού που ακολούθησαν, φθάνοντας μέχρι την αυγή του 20ού αιώνα.

Σε αυτό το χρονικό τόξο, η Πνευματική Επιστήμη του Rudolf Steiner δεν εμφανίζεται ως ξαφνικό γεγονός ή μεμονωμένο φαινόμενο. Αντίθετα, φανερώνεται ως το ώριμο και βαθύ απόσταγμα μιας μακρόχρονης πνευμα-

τικής πορείας· της αργής και μεθοδικής καθόδου των δυνάμεων εκείνων που, μέσα από αιώνες εσωτερικής πάλης, προετοίμασαν το έδαφος για τη γέννηση μιας νέας σοφίας, αντάξιας της εποχής της συνειδητής ψυχής.

Ο Steiner, κρατώντας τη σκυτάλη αυτής της μακράς διαδρομής, δεν διέκοψε το νήμα της παράδοσης· το φωτίσε και το επέκτεινε. Έφερε στην ανθρωπότητα μια γνώση που δεν ήταν απλώς αποτέλεσμα ατομικού διαλογισμού ή φιλοσοφικού στοχασμού, αλλά η ώριμη, συνειδητή αναβίωση μιας μακράς υπεραισθητής προετοιμασίας. Ανέσυρε από τις βαθύτερες περιοχές του πνευματικού κόσμου τις εσωτερικές δομές που είχαν υφανθεί στους αιώνες από ψυχές όπως εκείνες των έντεκα μυστών, και πρόσφερε στη σύγχρονη ανθρωπότητα έναν δρόμο που ενώνει την πνευματική γνώση με την ελεύθερη, προσωπική αναζήτηση της αλήθειας. Στις ζωές αυτών των μυστών δεν βλέπουμε μόνο τα γεγονότα της γήινης βιογραφίας τους. Βλέπουμε την αντανάκλαση της βιογραφίας της ανθρωπότητας· εκείνης της βαθύτερης αφήγησης που γράφεται μέσα από τον αόρατο διάλογο ψυχών και πνευμάτων, μέσα από την αέναη συνεργασία της ανθρώπινης θέλησης με τις παγκόσμιες δημιουργικές δυνάμεις. Και καθώς στεκόμαστε μπροστά στο έργο τους, αγγίζουμε κάτι από το μυστήριο της ίδιας της εξέλιξής μας, το μυστήριο της πνευματικής καταγωγής και του υψηλού προορισμού του ανθρώπου.

*Γεράσιμος Ε. Κατραμάδος
Παλαιό Φάληρο 2023*